

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Освітня програма	30055 германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	035 Філологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	30055
Назва ОП	германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація (за наявності)	035.041 германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Кушнірова Тетяна Віталіївна, Астрахан Анастасія Юріївна, Віротченко Світлана Андріївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	16.10.2023 р. – 18.10.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/accredit/akredit_OP/magistr/vidomist_pro_samocinuvannya_035_persha_angliiska_mag.pdf
Програма візиту експертної групи	https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/accredit/akredit_OP/magistr/programa_vizytu_035_persha_angliiska_mag.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

На основі здійсненої акредитаційної експертизи ОП «Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська», проведених онлайн-зустрічей, аналізу наданих матеріалів і електронних ресурсів публічного доступу можемо стверджувати про її загальну відповідність визначеним критеріям. Чинна освітньо-професійна програма, яка акредитується, модернізувалася у процесі її практичної реалізації, враховуючи запити і зміни сучасного ринку праці та послуг, задля поліпшення рівня підготовки здобувачів вищої освіти та фахової конкурентоздатності випускників ОП. Мета ОП відповідає місії та стратегії ОНУ імені І. І. Мечникова, враховує регіональний та галузевий контекст, тенденції розвитку спеціальності та ринку праці, зокрема при плануванні проходження практик: асистентської практики магістра, перекладацької та переддипломної практик. Забезпечено комплексний підхід до формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти. НПП використовують релевантні мети та завданнями методи викладання, що відповідає принципам студентоцентрованого підходу та академічної свободи. Переважна більшість ОК на програмі розроблені науково-педагогічними працівниками, які їх викладають, і для забезпечення викладання ОК використовується актуальна література (підручники, навчальні посібники, наукові статті) авторів, які безпосередньо викладають навчальні дисципліни в університеті, що сприяє формуванню у здобувачів високого рівня компетентностей, необхідних для ефективного виконання ними професійних завдань. Форми та методи навчання на ОП відповідають нормативним вимогам, на ОП наявні позитивні практики: широкий спектр методів навчання задля досягнення ПРН, зокрема й інноваційних (інтерактивні вправи на платформі Wordwall, Quizlet in.). Усі учасники освітнього процесу дотримуються академічної доброчесності, яка імплементується у внутрішню культуру якості. ЗВО активно сприяє міжнародній співпраці, надаючи можливість науково-педагогічним працівникам проходити стажування за кордоном та брати участь у міжнародних заходах. Професійна та академічна кваліфікація викладачів відповідає цілям ОП та дозволяє досягти цілей програми та ПРН. Процедура відбору викладачів здійснюється прозоро. Спостерігається прагнення ЗВО створити комфортне освітнє середовище, незважаючи на несприятливі зовнішні обставини. Функціонують ресурсні центри мов, що вивчаються здобувачами ОП. ЕГ констатує, що акредитаційна експертиза ОП засвідчила належний рівень організації освітньої діяльності у ЗВО. Загалом ОП відповідає усім критеріям чинного Положення про акредитацію освітніх програм і має необхідні ресурси для розвитку. Наявні окремі недоліки програми не знижують загального позитивного враження, натомість визначають перспективи для її удосконалення.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

1. Позитивною практикою даної ОП є залучення стейкхолдерів до проектування та вдосконалення програми, визначення цілей і ПРН з урахуванням здобутків вітчизняної (КНУТШ, КНЛУ) та міжнародної (Університет Хаддерсфілда, Університет англістики) освітянської спільноти. Регіональний та галузевий контекст було враховано при плануванні проходження практик: асистентської практики магістра, перекладацької та переддипломної практик. 2. Переважна більшість ОК на програмі розроблені науково-педагогічними працівниками, які їх викладають, для забезпечення викладання ОК використовується актуальна література (підручники, навчальні посібники, наукові статті) авторів, які безпосередньо викладають навчальні дисципліни в університеті. 3. На ОП реалізується широкий спектр методів навчання задля досягнення ПРН, зокрема й інноваційних (інтерактивні вправи на платформі Wordwall, Quizlet). 4. Інформація про контрольні заходи та критерії оцінювання всіх ОК є легко доступною для здобувачів освіти завдяки оприлюдненню силабусів та РП на офіційному сайті ЗВО. 5. ЗВО має власну програму підвищення кваліфікації НПП та стимулює НПП до підвищення фахової компетентності, зокрема через співпрацю з іншими ЗВО (Національний університет «Одеська морська академія», Військова академія м. Одеси). 6. Добір викладачів відбувається з урахуванням рівня їх професіоналізму та спроможності забезпечити викладання, результатом якого буде досягнення цілей ОП. 7. Освітнє середовище є комфортним і безпечним для життя та здоров'я здобувачів, дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси. 8. Функціонує Ресурсний центр іспанської мови, Німецький культурний центр, Центр французької мови. 9. Права та обов'язки учасників освітнього процесу є чіткими, логічно-структурованими та документально закріпленими у внутрішній документації ЗВО.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

1. Розробники вбачають унікальність ОП в міждисциплінарний та професійній підготовці й орієнтації ЗО на дослідницьку діяльність, самостійне опанування знань у галузі філології та методів викладання іноземних мов і зарубіжної літератури... Ці аспекти обов'язкові під час підготовки фахівця-філолога з урахуванням вимог сучасного суспільства до компетентностей у цій галузі. Р.: Уточнити унікальність та особливості ОП з урахуванням місії та стратегії ЗВО і регіонального контексту. 2. В окремих РПНД розділ додаткової літератури містить російськомовні джерела. Р.: До кінця 2023-24 н.р. виключити з РПНД російськомовні джерела. 3. Базою асистентської практики є виключно ОНУ імені І.І. Мечникова, що обмежує можливості ЗО у виборі інших ЗВО для проходження асистентської практики. Р.: До 2024-25 н.р. розглянути можливість розширення баз асистентської практики. 4. Програмою фахового вступного випробування не передбачено перевірку практичного володіння Основною іноземною мовою та визначення рівня володіння Другою іноземною мовою. Р.: До 2024-25 н.р. розглянути можливість введення розділів у вступному іспиті, спрямованих на перевірку практичного володіння Основною іноземною мовою та визначення рівня володіння Другою іноземною мовою. 5. «Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті...» не містить положення про невизнання результатів

навчання, отриманих у неформальній освіті, що підтверджуються документами, виданими на тимчасово окупованій території України або на території держави-агресора. Р.: Протягом 2023-24 н.р. порушити перед Вченою радою ОНУ імені І.І. Мечникова питання про внесення змін до «Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті...» щодо невизнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що підтверджуються документами, виданими на тимчасово окупованій території України або на території держави-агресора. 6. Невідповідність окремих НПП вимогам до групи забезпечення згідно «Положення про освітні програми...» щодо наявності п'яти публікацій у наукових виданнях, які включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, протягом останніх 5 років. Р.: Протягом 2023-24 н.р. привести у відповідність публікаційну активність НПП до вимог «Положення про освітні програми...». 7. Роль роботодавців обмежується наданням рецензій та побажань щодо змісту ОП у приватних бесідах із гарантом та НПП. Р.: До кінця 2023-24 н.р. запровадити практику анонімного опитування роботодавців щодо змісту ОП. 8. Нефункціонуючий медпункт та недоступність укриттів для маломобільних груп населення. Р.: Впродовж 2023-24 н. р. продумати надання невідкладної медичної допомоги ЗО та можливість забезпечення доступності укриттів для маломобільних груп населення.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Ознайомившись зі «Статутом ОНУ імені І.І. Мечникова» (<https://cutt.ly/8wQ3PbWK>), а також «Стратегічними пріоритетами розвитку ОНУ імені І.І. Мечникова на 2020-2025 р.» (<https://cutt.ly/SwQ3Ad2w>), ЕГ вважає, що цілі ОП «Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська» корелюють з місією та цілями закладу освіти. Мета освітньої програми – забезпечити фундаментальну теоретичну та практичну підготовку кваліфікованих кадрів для виконання професійних завдань прикладного, науково-дослідного й інноваційного характеру в галузі сучасної філологічної науки, які передбачають аналіз, створення, переклад та оцінку письмових та усних текстів різних жанрів і стилів, здійснення іншомовної комунікації в міжкультурному контексті, оволодіння навичками організації ефективного викладання іноземних мов та зарубіжної літератури в закладах вищої освіти. Під час онлайн-візиту ЕГ до ОНУ імені І.І. Мечникова ректор В. Труба та перший проректор М. Ніколаєва висловилися про важливість ОП для університету, оскільки випускники цієї ОП є високо затребуваними на ринку праці Одеського регіону. Розробники вбачають унікальність ОП в міждисциплінарний та професійній підготовці здобувачів вищої освіти, орієнтації студентів на дослідницьку діяльність, самостійне опанування знань у галузі філології та методів викладання іноземних мов і зарубіжної літератури задля забезпечення можливості навчання впродовж життя та самореалізації в різних напрямках професійної діяльності. Проте вказані аспекти є обов'язковими у рамках процесу підготовки фахівця-філолога з урахуванням особливостей сучасної вищої освіти та вимог суспільства до компетентностей у цій галузі. Зокрема, спрямованість на міждисциплінарну та професійну підготовку забезпечує формування високорівневих аналітичних та методологічних компетентностей, що є ключовими у сучасному лінгвістичному дослідженні. Підкреслення самостійного опанування знань надає можливість студентам активно адаптуватися до зростаючих вимог галузі та постійно поповнювати свою професійну базу упродовж кар'єри. В результаті, введення цих аспектів сприяє розвитку стійких та висококваліфікованих фахівців у галузі філології. Особливостями ОП, як вказано у ВСО, є обов'язкова асистентська практика (з відривом від навчання) та перекладацька практика (без відриву від навчання). Проте це, скоріше, не особливі, а необхідні складові ОП, оскільки ці дві практичні складові важливо поєднують теоретичну базу з практичним досвідом, що є ключовим для успішної підготовки кваліфікованого фахівця в сучасній галузі філології. Таким чином, ОП має чіткі цілі, які корелюють зі стратегічними пріоритетами розвитку ОНУ імені І.І. Мечникова та дозволяють відрізнити її від аналогічних програм. Водночас ЕГ вважає, що розробникам слід точніше сформулювати унікальність та особливості освітньої програми з урахуванням місії та стратегії ЗВО.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Під час онлайн-зустрічей ЕГ встановила, що зауваження, пропозиції стейкхолдерів є цікавими для групи забезпечення при формуванні цілей ОП та програмних результатів навчання. На прохання ЕГ ЗВО надав витяг з протоколів засідання робочої групи (від 15.03.2022, 15.11.2022, 7.03.2023) та засідання кафедри граматики англійської мови (№ 1 від 25.08.2022, № 4 від 9.12.2022, № 5 від 17.01.2023, № 8 від 14.04.2023, № 9 від 16.05.2023),

в яких відображено пропозиції стейкхолдерів щодо покращення якості ОП. Зацікавлені особи залучалися до проектування цілей ОП через конкретні рекомендації щодо ОК. Зокрема, І. Колегаєва, завідувачка кафедри лексикології і стилістики англійської мови, підкреслила на доцільності введення ОК "Основи когнітивної ономастики", "Теолінгвальні механізми у мові та мовленні", "Нейролінгвальні механізми мовленнєвої діяльності", що було позитивно оцінено стейкхолдером-рецензентом С. Насакіною, доцентом кафедри суспільно-гуманітарних наук Одеського державного аграрного університету. В. Смаглій, завідувачка кафедри "Філологія" Одеського національного морського університету, рекомендувала збільшити кількість кредитів на вивчення компоненту циклу фахової та практичної підготовки. О. Попова, декан факультету іноземних мов Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К.Д. Ушинського, позитивно висловила щодо введення ОК "Науково-педагогічна діяльність викладача" та запропонувала збільшити години на педагогічну підготовку здобувачів. В ході спілкування з фокус-групою роботодавців встановлено, що опитування щодо якості ОП серед них не проводилося, проте роботодавці були ознайомлені з проектом ОП, а свої пропозиції та зауваження щодо ОП надавали шляхом неформальних бесід. Так, присутня на зустрічі А. Попова підтвердила врахування її рекомендації щодо збільшення кредитів на асистентську практику. О. Монастирська, завідувачка кафедри англійської мови №2 Національного університету «Одеська морська академія», зауважила, що також надавала рекомендації щодо розширення обсягу годин, присвячених методиці викладання, в приватних розмовах з гарантом. ЕГ з'ясувала, що в ЗВО нормативно врегульована процедура анкетування здобувачів освіти (<https://cutt.ly/DwQ4OoJ9>), анкети для анонімного опитування наявні на сайті (<https://cutt.ly/lwQ4OXQF>), проте ЕГ встановила низьку залученість здобувачів до опитування: в опитуванні за анкетною «Якість освітньої програми» взяли участь 3 здобувачі, а за анкетною «Якість освіти - 2, що ставить під сумнів достовірність отриманих результатів опитування. Отже, пропозиції стейкхолдерів на етапі проектування ОП враховуються, проте роль роботодавців обмежується наданням рецензій та внесенням окремих побажань щодо змісту ОП, відсутня практика анонімного опитування роботодавців щодо змісту ОП з подальшим обговоренням його результатів на засіданнях кафедри.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі ОП та ПРН визначені з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, що було встановлено за результатами онлайн-зустрічей ЕГ з фокус-групою роботодавців. На ОП роботодавцями надано рецензії-відгуки: В. Смаглій, завідувачки кафедри "Філологія" Одеського національного морського університету, А. Попової, декана факультету іноземних мов Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К.Д. Ушинського, С. Насакіної, доцента кафедри суспільно-гуманітарних наук Одеського державного аграрного університету. За результатами інтерв'ю гаранта О. Карпенко та фокус-групи НПП (Л. Войтенко, С. Богуславський), які брали участь у формуванні цілей ОП та ПРН, ЕГ дійшла висновку, що при розробленні ОП був врахований досвід таких вітчизняних закладів освіти: КНУТШ, КНЛУ, ХНУ імені В.Н. Каразіна, у результаті чого було перейнято досвід проведення трьох практик на магістерському рівні: асистентської, перекладацької, переддипломної; досвід Університету імені Альфреда Нобеля, де було перейнято механізм оприлюднення на сайті РП, силабусів, анотацій дисциплін, НМК у зручний для здобувачів спосіб. Також було враховано досвід низки закордонних закладів освіти: Університету Західної Англії, Велика Британія, Міського університету Манчестера, Університету Хаддерсфілда, Велика Британія, Університету англістики, Лондон, Велика Британія. Менеджмент ОНУ імені І.І. Мечникова в особі ректора В. Труби та першого проректора М. Ніколаєвої зауважили на спрямованості ОП на задоволення попиту регіону на фахівців зі знанням іноземної мови, що обумовлено розвиненими зарубіжними зв'язками й особливостями морської та портової інфраструктури Одеського регіону. Таким чином, цілі ОП та ПРН визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Освітня програма «Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська» в редакції 2022 р., затверджена на засіданні Вченою радою ОНУ імені І.І. Мечникова (протокол № 1 від 30.08.2022 р.), відповідає Стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки» для другого (магістерського) рівня вищої освіти (наказ МОН № 871 від 20.06.2019 р.), а її реалізація забезпечує досягнення програмних результатів навчання, визначених Стандартом. Освітня програма спрямована на забезпечення фундаментальної теоретичної та практичної підготовки кваліфікованих кадрів для виконання професійних завдань прикладного, науково-дослідного й інноваційного характеру в галузі сучасної філологічної науки. Виконання вимог Стандарту забезпечується шляхом викладання обов'язкових компонентів освітньої програми (ОК1–ОК13), які дозволяють досягти визначені Стандартом програмні результати навчання (ПР1–ПР19) та набути загальні (ЗК1–ЗК12) і спеціальні (фахові) компетентності (СК1–СК10). Перелік компетентностей випускника за ОП сформований з урахуванням сучасних вимог щодо здатності розв'язувати складні завдання та проблеми у галузі гуманітарних наук. Обов'язкові компоненти ОП дозволяють набути загальні та фахові компетентності й досягти результати навчання, які передбачені Стандартом для другого (магістерського) рівня вищої освіти. Вибіркові компоненти в ОП формуються на основі запитів зацікавлених сторін і надають змогу здійснювати поглиблену підготовку за фахом,

визначають специфіку майбутньої діяльності. Для досягнення визначених цілей і ПРН застосовуються відповідні методи, засоби навчання та викладання.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

1. Позитивною практикою у контексті ОП є наявність рецензій від представників академічної спільноти, що свідчить про галузевий і регіональний контекст аналізованої освітньої програми та врахування тенденцій розвитку ринку праці робочою групою ОП, а саме попиту на викладачів іноземної мови, що обумовлено розвиненими зарубіжними зв'язками й особливостями морської та портової інфраструктури Одеського регіону. 2. Позитивним аспектом є залучення стейкхолдерів до процесу проектування освітньої програми, визначення мети та очікуваних результатів навчання з урахуванням досягнень як вітчизняної, так і міжнародної освітньої спільноти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Експертна група рекомендує розробникам протягом 2023-24 н.р. уточнити унікальність та особливості освітньої програми з урахуванням місії та стратегії ЗВО і регіонального контексту.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Цілі освітньої програми відповідають місії та стратегії ОНУ імені І.І. Мечникова (підпункт 1.1.). Роботодавці та представники академічної спільноти залучені до формування цілей ОП та ПРН, хоча цей аспект носить неформальний характер і не відзначається системністю (підпункт 1.2.). Цілі ОП та ПРН визначаються з урахуванням тенденцій ринку праці, галузевого та регіонального контексту, при проектуванні ОП враховувався досвід аналогічних українських та іноземних освітніх програм (підпункт 1.3.). Результати навчання ОП другого (магістерського) рівня вищої освіти відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для другого (магістерського) рівня та є результатами навчання із зазначеної спеціальності (1.3). Освітня програма за Критерієм 1 відповідає рівню В. Зазначений недолік щодо унікальності ОП (підпункт 1.1.) не є критичним для реалізації освітньої програми.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Освітня програма має обсяг 90 кредитів ЄКТС, що повністю відповідає Закону України «Про вищу освіту» (відповідно до розділу II статті 5 обсяг ОП підготовки магістра становить 90-120 кредитів ЄКТС). Обсяг обов'язкових ОК, спрямованих на формування компетентностей, визначених рівнем вищої освіти, становить 66 кредитів ЄКТС. Обсяг, що відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти, становить 24 кредити ЄКТС (26,7%), що відповідає необхідним вимогам.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОП реалізується за навчальним планом і містить усі необхідні елементи. Аналіз структурно-логічної схеми та опитування фокус-груп НПП і здобувачів підтверджує, що всі ОК, включені до неї, дозволяють досягати цілей та ПРН. У структурно-логічній схемі продемонстровано організацію освітнього процесу відповідно до мети ОП. Цикл обов'язкових компонентів ОП забезпечує формування компетентностей у галузі гуманітарних наук, основи

теоретичного змісту галузі становить система базових наукових теорій, концепцій, принципів, категорій, методів і понять філології («Педагогіка вищої школи», «Теоретичне мовознавство», «Новітня зарубіжна література», «Актуальні проблеми германістики», «Методика викладання іноземної мови та зарубіжної літератури у вищій школі», «Теорія та практика перекладу», «Сучасні когнітивні дослідження та організація наукової роботи»). Обов'язкові освітні компоненти, включені до ОП, забезпечують досягнення ПРН згідно зі Стандартом вищої освіти спеціальності 035 "Філологія" на магістерському рівні. Формування загальних та фахових компетентностей спрямоване на комплексну підготовку фахівців у галузі філологічної освіти, включаючи перекладацьку та викладацьку діяльність. Наявність вибіркового освітнього компонента дозволяє здобувачам поглибити компетентності, сформовані під час вивчення обов'язкових освітніх компонентів, а також досліджувати вузькоспеціалізовані проблематики. ОП передбачає проходження трьох обов'язкових практик: асистентської практики магістра, перекладацької практики (без відриву від навчання) та переддипломної практики. ЕГ позитивно відзначає, що багато ОК на програмі розроблені науково-педагогічними працівниками, які їх викладають, і для забезпечення викладання ОК використовується актуальна література (підручники, навчальні посібники, наукові статті) авторів, які безпосередньо викладають навчальні дисципліни в університеті (І. Морозова, І. Колегаєва, М. Князян, В. Романець, Н. Кравченко). Це сприяє розвитку у здобувачів високого рівня компетентностей, необхідних для ефективного здійснення ними функцій за фахом. Аналіз РПНД показує, що вони містять необхідні відомості про зміст кожного ОК, проте ЕГ звертає увагу, що в окремих РПНД (Актуальні проблеми германістики, Сучасні граматичні течії) розділ додаткової літератури містить російськомовні джерела.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП відповідає предметній області за спеціальністю 035 Філологія, об'єктом якої є мови (в теоретичному / практичному, синхронному / діахронному, діалектологічному, стилістичному, соціокультурному та інших аспектах); література й усна народна творчість; жанрово-стильові різновиди текстів; переклад; міжособистісна, міжкультурна та масова комунікація в усній і письмовій формі. Це дозволяє забезпечувати підготовку фахівців, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог, у діяльності, пов'язаній з аналізом, творенням (зокрема перекладом) і оцінюванням письмових та усних текстів різних жанрів і стилів, організацією успішної комунікації різними мовами. Аналіз змісту ОП, а також опитування фокус-груп стейкхолдерів підтверджує, що у програмі поєднано освітню теоретичну складову та значну за обсягом практичну підготовку. Зміст ОП реалізується в обов'язкових та вибіркового ОК. Це дає можливість випускникам програми працювати в науковій, літературно-видавничій, освітній галузях; випускники можуть викладати іноземні мови і зарубіжну літературу в закладах середньої і вищої освіти, обіймати в них та в інших установах викладацькі, перекладацькі, науково-дослідницькі та адміністративні посади. Випускники мають можливість проводити самостійні науково-критичні дослідження, надавати перекладацькі послуги зацікавленим у цьому інституціям (міністерствам, відомствам, фондам, інтернет-маркетингу, засобам масової інформації, видавництвам, редакціям, спілкам, фундаціям гуманітарного спрямування, культурним центрам, іншим установам і організаціям у різних галузях господарства.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Під час зустрічей із стейкхолдерами було з'ясовано, що у здобувачів вищої освіти за ОП є можливості реалізації індивідуальної освітньої траєкторії через вільний вибір ОК і теми кваліфікаційної роботи. Формування індивідуальної освітньої траєкторії регулюється «Положенням про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін в ОНУ імені І.І. Мечникова» (<https://cutt.ly/VwWheJt8>). ЕГ переконалася, що в ОНУ імені І.І. Мечникова реалізується процедура вибору ОК здобувачами. Здобувачі мають право обирати дисципліни вибіркового компоненту ОП як з циклу загальної, так і з циклу фахової підготовки. Ознайомлення з переліком ОК та їх змістом відбувається за допомогою сайту факультету романо-германської філології (<https://cutt.ly/mwWhsN84>), де розміщені РП та силабуси вибіркового компоненту. Також НПП кафедр та гарант програми організують ознайомчі зустрічі зі здобувачами. Запис на блок вибіркового компоненту здійснюється до 15 березня навчального року, який передує навчальному року, в якому розпочинається вивчення вибіркового компоненту. Якщо вивчення вибіркового компоненту розпочинається в першому або другому семестрі першого навчального року, то запис здійснюється до 15 вересня цього навчального року. Запис здійснюється на підставі написаної на ім'я декана заяви, яку здобувач подає до деканату. Протягом двох тижнів після написання заяви здобувач має право коригувати перелік вибіркового компоненту через подання відповідної заяви до деканату, що було підтверджено під час інтерв'ю з фокус-групою здобувачів (А. Авхутська, К. Вороніна, Н. Ніколаєва). Крім цього, здобувачі самостійно можуть обирати тему кваліфікаційної роботи магістра. Таким чином, в ОНУ імені І.І. Мечникова забезпечені умови та можливості для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів за ОП.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Організацію практичної підготовки здобувачів регламентує «Положення про порядок проведення практики здобувачів вищої освіти Одеського національного університету імені І.І. Мечникова» (<https://cutt.ly/IwWhzwIW>). ЕГ після аналізу РПНД встановила, що значна кількість ОК є практико-орієнтованими. Крім того, ЗВО на ОП забезпечує проведення трьох практик: асистентської практики магістра, перекладацької та переддипломної практики. Метою асистентської практики з відривом (9 кредитів) є ознайомлення здобувачів вищої освіти зі складовими педагогічного процесу та організацією процесу навчання у закладах вищої освіти; формування у студентів системи відповідних педагогічних умінь та навичок, фахових здібностей, необхідних для майбутньої викладацької професійної діяльності. Базою асистентської практики є ОНУ імені І.І. Мечникова, проте, беручи до уваги регіональний контекст і той факт, що, як зазначили О. Монастирська, завідувачка кафедри англійської мови №2 Національного університету «Одеська морська академія» та І. Дерік, завідувачка кафедри перекладу і теоретичної та прикладної лінгвістики Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К.Д. Ушинського, переважна більшість співробітників зазначених кафедр є випускниками ОП «Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська», доцільним є впровадження баз асистентської практики в інших ЗВО. На другому курсі навчання за ОП здобувачі вищої освіти проходять перекладацьку практику без відриву (3 кредити), що дає їм можливість набути практичних професійних компетентностей перекладача та оволодіти сучасними формами, засобами, технологіями перекладацької діяльності при роботі з текстами різних функціональних стилів та жанрів, та переддипломну практику (3 кредити), метою якої є закріплення та систематизація теоретичних знань, отриманих під час вивчення обов'язкових та вибіркових дисциплін згідно з навчальним планом другого (магістерського) рівня, і формування практичних навичок і вмінь планування, реалізації та презентації результатів науково-дослідної роботи в галузі філології. Таким чином, ОП передбачено достатню практичну підготовку для здобуття здобувачами компетентностей, необхідних для майбутньої професійної діяльності.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Результати опитування фокус-груп здобувачів (А. Авхутська, К. Вороніна), НПП (І. Морозова, О. Пожарицька), випускників (І. Ківенко, Є. Дубровська, Є. Абрамова) та представників роботодавців (О. Монастирська, І. Дерік), а також аналіз змісту ОП підтверджують, що вона сприяє розвитку необхідних соціальних навичок (soft skills). Це відбувається під час вивчення як обов'язкових, так і вибіркових ОК. Зокрема, ОП забезпечує реалізацію розвитку таких соціальних навичок (soft skills) здобувачів: базові комунікативні навички, навички self-менеджменту, управлінські навички, навички критичного мислення. Формування цих навичок здійснюється під час вивчення таких навчальних дисциплін: «Основна іноземна мова (англійська)», «Друга іноземна мова (французька, німецька, іспанська)», «Теорія та практика перекладу», «Методика викладання іноземної мови і зарубіжної літератури у вищій школі», «Психолінгвістика», «Інтра- та екстралінгвальні детермінанти загальної привабливості». Також ЕГ відзначила, що під час навчання за ОП здійснюється розвиток креативності, гнучкості та інших важливих для фахівців-філологів якостей, що є результатом використання проблемного підходу у навчанні та ролевих ігор. Крім того, соціальні навички (soft skills) формуються в ході виконання здобувачами низки індивідуальних практичних завдань та групових проєктів, під час практик, а також написання та захисту магістерської роботи. ЕГ також відзначає, що в ЗВО застосовуються необхідні активні методи навчання, які сприяють розвитку у здобувачів соціальних навичок. Здобувачі, випускники та НПП відмітили високий рівень розвитку soft skills.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійного стандарту за спеціальністю 035 Філологія немає. Аналіз ОП та опитування фокус-груп показали, що в програмі враховано вимоги професійного стандарту «Викладачі закладів вищої освіти» щодо підготовки викладачів ЗВО з іноземних мов, зокрема при визначенні спеціальних компетентностей: СК05, СК10 і програмних результатів навчання ПРН19. Вимоги стандарту забезпечуються ОК «Педагогіка вищої школи», «Основна іноземна мова (англійська)», «Друга іноземна мова (французька, німецька, іспанська)», «Теорія та практика перекладу», «Методика викладання іноземної мови і зарубіжної літератури у вищій школі» та асистентською практикою.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ за результатами опитування фокус-груп здобувачів та НПП встановлено, що обсяг ОП та окремих ОК реалістично відображає фактичне навантаження здобувачів вищої освіти. Обсяг завдань для самостійної роботи є збалансованим та дозволяє повністю опрацювати відповідний навчальний матеріал. Співвідношення аудиторної і самостійної роботи дозволяє досягати цілей та ПРН. Планування та реалізація освітнього процесу регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова» від 30.08.2022 р. (<https://cutt.ly/kwWkrXcd>). Навчальний час, відведений для самостійної роботи здобувачів вищої освіти, регламентується навчальним планом та становить 1/3 від загального обсягу навчального часу співвідношення аудиторної та самостійної роботи здобувачів вищої освіти. Опитування фокус-груп здобувачів та НПП підтверджують дотримання усіх передбачених норм.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів вищої освіти за ОП «Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія, спеціалізація 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська галузі знань 03 Гуманітарні науки за дуальною формою не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

1. Переважна більшість ОК на програмі розроблені науково-педагогічними працівниками, які їх викладають, і для забезпечення викладання ОК використовується актуальна література (підручники, навчальні посібники, наукові статті) авторів, які безпосередньо викладають навчальні дисципліни в університеті, що сприяє формуванню у здобувачів високого рівня компетентностей, необхідних для ефективного виконання ними професійних завдань. 2. Зміст програми вдало забезпечує розвиток у здобувачів компетентностей, необхідних для роботи у різних галузях, зокрема науковій, літературно-видавничій, перекладацькій, освітній.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

1. В окремих РПНД розділ додаткової літератури містить російськомовні джерела. 2. Базою асистентської практики є виключно ОНУ імені І.І. Мечникова, що обмежує можливості здобувачів у виборі інших ЗВО для проходження асистентської практики та різноманітність і обсяг отриманого ними освітнього досвіду. Рекомендації: 1. До кінця 2023-24 н.р. гаранту та розробникам програми виключити з РПНД російськомовні джерела. 2. До 2024-25 н.р. розглянути можливість розширення баз асистентської практики.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Структура та зміст освітньої програми дозволяють досягти заявлених цілей, регламентованих нормативними документами ОНУ імені І.І. Мечникова (підпункти 2.1, 2.3, 2.5, 2.6, 2.8). Переважна кількість ОК за ОП є авторськими. Позитивною практикою є використання для забезпечення викладання ОК актуальних праць НПП, які викладають на ОП (підпункт 2.2.). Забезпечено комплексний підхід до формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти (підпункт 2.4.). Разом з цим виявлено такі слабкі сторони програми, як використання російськомовної літератури (підпункт 2.2.), обмеженість баз асистентської практики (підпункт 2.4.). Загалом, виявлені під час акредитаційної експертизи слабкі сторони за Критерієм 2 не перешкоджають досягненню заявлених цілей та ПРН. Враховуючи викладене вище, ЕГ вважає, що ОП за критерієм 2 відповідає рівню В.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому оприлюднені на офіційному веб-сайті ОНУ імені І.І. Мечникова за посиланням: <https://cutt.ly/3wWkWBAt>. Посилання функціонує. Експертна група впевнилася, що правила прийому відповідають чинному законодавству, не містять дискримінаційних положень, є чіткими та зрозумілими.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

У відповідності до правил прийому до ОНУ імені І.І. Мечникова на 2023 рік, вступ на магістерську ОП, що акредитується, відбувається на основі здобутої вищої освіти рівня бакалавр або магістр за конкурсом. Конкурсний відбір здійснюється за результатами ЄВІ 2023 року та фахового іспиту як форми вступного випробування для навчання за ОП «Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська» (<https://cutt.ly/3wWkWBA1>). Фаховий іспит проводиться у письмовій формі у вигляді тестових завдань, які містять питання з циклу теоретичних дисциплін: теоретична граматика, теоретична фонетика, лексикологія, стилістика, історія англійської мови, лінгвокраїнознавство. Виходячи з програми вступного випробування на здобуття ступеня вищої освіти магістр за ОП, вступники мають володіти знаннями з теоретичних аспектів Основної іноземної мови (англійської), проте перевірка практичного володіння англійською мовою не передбачена. Крім того, не регламентована процедура визначення рівня володіння вступником Другою іноземною мовою, яка є обов'язковим освітнім компонентом ОП, що уможливує вступ на освітню програму здобувачів освіти без достатнього рівня володіння Другою іноземною мовою.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема під час академічної мобільності, регулюються «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ОНУ імені І.І. Мечникова» (<https://cutt.ly/gwWkFN1D>) та «Положенням про порядок визнання (перезарахування) результатів навчання учасників програм академічної мобільності в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова» (<https://cutt.ly/wwWkGRu1>). В положеннях визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти. Уся необхідна інформація знаходиться у вільному доступі на офіційному сайті університету. Проте за цією ОП практичної реалізації визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, не було.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У теперішній час в ОНУ імені І.І. Мечникова розроблено «Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти Одеського національного університету імені І.І. Мечникова» від 30.06.2020 р. (<https://cutt.ly/1wWkJ2ok>). Документ містить інформацію про види неформальної освіти, що можуть бути зараховані, умови визнання, процедуру перевірки та оцінювання отриманих знань тощо. Згідно "Положення" визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті, поширюється на обов'язкові та вибіркові дисципліни навчального плану за ОП. Університет може визнати результати навчання, здобуті у неформальній освіті, в обсязі, що не перевищує 10 % від загального обсягу кредитів, передбачених ОП, але не більше 5 кредитів на магістерському рівні освіти в межах навчального року. Згідно «Положення» перезарахуванню можуть підлягати результати навчання шляхом неформальної освіти, що за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як навчальній дисципліні в цілому, так і її окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, які передбачені програмою. Не здійснюється визнання результатів навчання, набутих у неформальній освіті, здобутих до початку навчання на певному освітньому рівні. Слід зауважити, що цей документ не містить положення про невизнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що підтверджуються документами, виданими на тимчасово окупованій території України або на території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

1. Інформація щодо правил прийому на навчання за ОП є чіткою та зрозумілою і наявна на сайті ЗВО у вільному доступі. 2. В ЗВО чітко регламентовані процедури визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти та у неформальній освіті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

1. Програмою фахового вступного випробування не передбачено перевірку практичного володіння Основною іноземною мовою (англійською) та визначення рівня володіння вступником Другою іноземною мовою. 2.

«Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти Одеського національного університету імені І.І. Мечникова» не містить положення про невизнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що підтверджуються документами, виданими на тимчасово окупованій території України або на території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором. Рекомендації: 1. До 2024-25 н.р. розглянути можливість введення додаткових розділів у фаховому вступному іспиті, спрямованих на перевірку практичного володіння Основною іноземною мовою (англійською) та визначення рівня володіння вступником Другою іноземною мовою. 2. Протягом 2023-24 н.р. порушити перед Вченою радою ОНУ імені І.І. Мечникова питання щодо внесення змін до «Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти Одеського національного університету імені І.І. Мечникова», а саме щодо невизнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що підтверджуються документами, виданими на тимчасово окупованій території України або на території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ОП «Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська» відповідає рівню В за Критерієм 3. За підпунктами 3.1. та 3.3. ЕГ встановлено повну відповідність рівню В (правила прийому на навчання чіткі, зрозумілі, не мають дискримінаційного характеру). Зазначені вище недоліки за підпунктами 3.2. та 3.4. рекомендується усунути протягом 2023-24 н.р.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Освітній процес на ОП здійснюється на очній та заочній формах навчання під час навчальних занять, самостійної роботи, практичної підготовки та контрольних заходів (поточного, періодичного та підсумкового контролю) (<https://cutt.ly/iwQFbFN4>). Наразі освітній процес здійснюється у змішаній формі (за неможливості відвідувати заняття очно використовуються месенджери, платформа Zoom (ЗВО придбало ліцензію), Google Classroom, кожен з яких виконує певну функцію (проведення відеолекцій, оприлюднення матеріалів тощо). У кожній з ОК заявлені різні методи навчання, що свідчить про академічну свободу та студентоцентрований підхід. Варто зазначити, що розмаїтість методів навчання цілком залежить від бажання НПП використовувати інновації. Наприклад, в ОК1 використано комплекс різних методів (наочних, словесних, практичних), тоді як ОК4, ОК5 передбачає лише загальноприйняті (пояснення викладача, дискусія, постановка й обговорення проблемних питань, робота з основною і додатковою літературою, робота в мережі тощо). Проте зазначимо, використання на ОК5 методу навчання - написання відгуків на ОПП, не відповідає меті зазначеного ОК. За результатами зустрічей з'ясувалося, що НПП ОП відвідують різноманітні заходи, що сприяють покращенню методики викладання (відповідні сертифікати і дипломи додано), вводять інновації на ОК (О.Пожарицька розповіла про використання платформ Quizlet та Wordwall). Університет стимулює НПП до опанування міжнародних (Гринько Л. Університет м. Гранада, Іспанія, Князян М. Венеціанський університет Ка'Фоскарі, Італія) та власних (Григорович О. Соцмережі для освітян і науковців) сертифікатних програм, про що свідчить Т.2 ВСО. На зустрічах з НПП та керівництвом було констатовано, що університет повертає 50% вартості курсу (проректор Ніколаєва М., Григорович О.). ЗВО направляє наказом НПП на підвищення кваліфікації до інших ЗВО (Одеська морська академія - Колегаєва І., Морозова І., Кравченко Н., Карпенко О., Богуславський С., Гринько Л., Пожарицька О.; Військова академія м.Одеса - Кашуба М.; Одеська юридична академія - Колінюк О.) Теми стажування НПП відповідають критерію (Марінашвілі М. Сучасні технології навчальної діяльності викладача ЗВО). У ЗВО діє Центр забезпечення якості вищої освіти, який здійснює опитування здобувачів щодо рівня задоволеності методами і формами викладання на ОП (анкетування проведено у 1 семестрі 2022-2023 (<https://cutt.ly/rwQF9lWq>)). Здобувачі реалізують принцип академічної свободи шляхом вільного вибору дисциплін, тем магістерських робіт, що регламентовано документом «Порядок та умови обрання вибіркових навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти...» (<https://cutt.ly/XwQF4RyY>), зворотного зв'язку з НПП (у кожному силабусі та робочій програмі зазначено спосіб комунікації), що дає змогу учасникам освітнього процесу задовольнити потреби, запити, інтереси й можливості, що надважливо в період воєнного стану (підтверджено на зустрічах з фокус-групами НПП, здобувачів).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах

окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Учасникам освітнього процесу надається своєчасна інформація на першому занятті щодо змісту, цілей та ПРН ОК та ВК ОП. Силабуси і робочі програми ОК і ВК знаходяться на сайті університету, на ОП існує графік консультацій викладачів ОК, що дозволяє у разі виникнення певних проблем з опануванням курсу звернутися безпосередньо до викладача ОК (<https://cutt.ly/ewQG3ZZS>). На зустрічі здобувачі освіти (Я. Трушевська) підтвердили поінформованість щодо порядку і критеріїв оцінювання та констатували задоволеність порядком здійснення оцінювання усіх видів їх освітньої діяльності. На сторінці факультету романо-германської філології можна знайти іншу додаткову інформацію, зокрема навчальну (розклади занять, графіки навчального процесу, розклад консультацій викладачів, розклад сесії), методичне забезпечення для магістрів, опитування здобувачів вищої освіти. Проте, варто зазначити, що ця інформація є статичною і незмінною, що передбачає певні проблеми в освітньому процесі, оскільки графік навчальних занять постійно змінюється у силу різних причин. На сайті зберігаються матеріали за 2022 рік та 2023 рік. Критерії оцінювання на ОП не уніфіковані, у різних ОК оцінювання відбувається за різним принципом. Наприклад, в ОК6 у ході поточного контролю студент може отримати максимальну оцінку (100 балів) за кожну тему змістових модулів. Відповідь під час іспиту теж оцінюється за 100-бальною шкалою. Загальна оцінка з навчальної дисципліни – це є середнє арифметичне суми балів за поточний контроль та підсумковий контроль (іспит). В ОК4, ОК7 залік окремо не сумується, кожна тема оцінюється за 100 балів, і виводиться середня оцінка. У ОК10 бали сумуються: додатково оцінюється індивідуальна робота - 10 балів, іспит - 20 балів, за теми студент отримує у сумі 5 балів, загальна оцінка за ОК сумується. Неуніфіковані критерії оцінювання, за результатами спілкування з НПП, викликані автономією кожного НПП при виборі відповідних критеріїв оцінювання, що не заборонено Положенням про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/JwQG1sI1>).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

ЗВО забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП. В університеті існує нормативна база щодо академічної свободи здобувачів освіти. Індивідуальна освітня траєкторія здобувачів визначається індивідуальним планом (<https://cutt.ly/OwQNaKc6>). На ОП заплановано 3 види практики, яким передують відповідні ОК, зокрема переддипломна, результатом якої є захист магістерського дослідження наприкінці 2 року навчання. (<https://cutt.ly/7wQHdLLc>). За результатами зустрічей ЕГ стало відомо, що здобувачі освіти обирають наукового керівника та тему кваліфікаційної роботи у перші місяці 1 року навчання магістратури і працюють над нею впродовж усього терміну навчання. Здобувачі виконують наукові роботи (тези, статті у співавторстві з науковими керівниками) у межах науково-дослідних кафедральних тем, отримують індивідуальні завдання наукового характеру, беруть участь у конференціях, семінарах тощо (<https://cutt.ly/VwQHGIv>). На зустрічах з НПП, роботодавцями та здобувачами була підтверджена така співпраця (проведення спільних конференцій на базі ЗВО м. Одеси (Монастирська О., Попова О.). На ОП функціонує студентський науковий гурток «Grammar Club» (І. Морозова) (<https://cutt.ly/YwQNRvoP>). Проте, констатуємо низьку публікативну активність здобувачів. Наукову складову освітнього процесу можливо посилити, організувавши низку зустрічей з фахівцями наукової бібліотеки або через додавання модулів у межах переддипломної практики з фокусом на дослідницьку діяльність майбутнього філолога-дослідника.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Науково-педагогічні працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі, що передбачено «Положенням про організацію освітнього процесу...» (<https://cutt.ly/LwQJsyZ>) та «Положенням про освітні програми...» (<https://cutt.ly/1wQJspBT>). У спілкуванні з академічною спільнотою з'ясовано, що НПП на основі власної освітньо-наукової діяльності вносять зміни у зміст навчальних дисциплін, які вони викладають (Морозова І., Колегаєва І., Войтенко Л.). Значний досвід для впровадження змін в зміст освіти викладачі набувають під час курсів підвищення кваліфікації, проходження стажувань та участі в проектах, що детально описано у ВСО. До уваги беруться опитування студентів щодо задоволення змістом та реалізацією ОП, на що вказали студенти під час бесіди. У ВСО наведено конкретні випадки оновлення ОП НПП. Слід відзначити постійне оновлення літератури в ОК, де враховуються здобутки української та зарубіжної філологічної науки, проте часто одні і ті самі джерела зустрічаються на різних ОК.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

На ОП існує практика інтернаціоналізації освіти, що є одним із пріоритетів розвитку ОНУ імені І.І. Мечникова (<https://cutt.ly/SwQKssoI>) і скеровується підрозділами Відділу міжнародних зв'язків (<https://onu.edu.ua/uk/interdepart>). У ЗВО було сформовано Відділ академічної мобільності та грантової підтримки (керівник відділу – Н. Булат) (<https://cutt.ly/9wWm4u5i>). Окремі НПП ОП брали участь у зарубіжних стажуваннях, зокрема Князян М., Марінашвілі М. (Венеціанський університет Ка'Фоскарі, Італія), Романець В. (м. Загреб, Хорватія), Гринько Л. (Університет в м. Гранада, Іспанія). На зустрічі з НПП Богуславський С. розповів про співпрацю з Баварським домом

у м. Одесі, спонсорську допомогу німецьких організацій при обладнанні Німецького центру. Випускниця Абрамова Є. розповіла, що якісна освіта на попередній ОП цієї спеціальності дозволила їй якісно працевлаштуватися у Великій Британії та навчати іноземних студентів англійської мови. Прикладів міжнародної академічної мобільності на цій ОП не зафіксовано, хоча на зустрічі зі здобувачами К. Вороніна та А. Авхутська повідомили, що пройшли відбір і готуються до навчання у Вільному університеті Берліна (Німеччина) у 2 семестрі.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

1. Форми та методи навчання на ОП відповідають нормативним вимогам, на ОП наявні позитивні практики: широкий спектр методів навчання для досягнення ПРН, зокрема й інноваційних (інтерактивні вправи на платформі Wordwall, Quizlet). 2. У ВСО обґрунтовано та наведено приклади оновлення змісту ОК відповідно до наукових досягнень НПП. 3. НПП регулярно працюють над підвищенням власної кваліфікації шляхом проходження вітчизняних і зарубіжних стажувань та сертифікатних програм, результати яких імплементуються до змісту ОК, що аргументовано у ВСО та зазначено під час зустрічей з НПП та ЗО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

1. У ЗВО відсутні нормативні документи, які передбачають створення єдиного віртуального простору для провадження освітнього процесу на ОП. Проте створення такого простору є необхідним, оскільки на ОП є студенти, які не можуть відвідувати ЗВО в очному форматі під час воєнного стану. 2. Інтернаціоналізація освіти на ОП не впроваджується належним чином: відсутній досвід залучення здобувачів освіти до програм / проєктів міжнародної академічної мобільності, до освітнього процесу не залучені носії мови. Рекомендації: 1. Ініціювати створення єдиного віртуального простору для провадження освітнього процесу на ОП, це дозволить ЗО мати постійний доступ до навчальних матеріалів і ресурсів. 2. Активізувати протягом навчального року залучення здобувачів до програм / проєктів міжнародної академічної мобільності, посилити роботу з іноземними партнерськими організаціями, запровадити практику розмовних клубів на ОП.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Форми та методи навчання і викладання загалом сприяють досягненню заявлених у ОП цілей та програмних результатів навчання (підпункти 4.1., 4.4.), відповідають вимогам студентоцентрованого підходу, принципам академічної свободи (підпункт 4.1, 4.4). Здобувачі освіти своєчасно інформуються щодо цілей, ПРН та критеріїв оцінювання у межах ОК (підпункт 4.2). Деякі з виявлених недоліків (підпункт 4.3. та частково підпункт 4.5.) є несуттєвими та можуть бути усунені протягом поточного року.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання чітко та зрозуміло прописані для всіх освітніх компонентів ОП у силабусах та робочих програмах, розміщених у відкритому доступі на сайті факультету (<https://cutt.ly/swWWeXUt>). Відповідно до цих навчальних матеріалів та «Положення про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти Одеського національного університету імені І.І. Мечникова» (<https://cutt.ly/9wWtl9C9>), у межах ОП застосовуються поточний (усне опитування, письмовий переклад запропонованого тексту, захист доповідей, рефератів, есе, презентацій, тестування, оцінювання практичних навичок, творчих та індивідуальних завдань тощо), періодичний (контрольні та самостійні роботи) і підсумковий (іспит, залік) види контролю, які дозволяють встановити досягнення здобувачем результатів навчання для окремих ОК та ОП в цілому. На зустрічі з фокус-групою здобувачів було встановлено, що на першому занятті з дисципліни викладач повідомляє студентам форму підсумкового контролю та повідомляє, яким вимогам вони повинні відповідати для отримання тієї чи іншої оцінки.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Відповідно до Стандарту вищої освіти України для другого (магістерського) рівня галузі знань 03 «Гуманітарні науки» спеціальності 035 «Філологія» атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів чітко та зрозуміло прописані у «Положенні про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти Одеського національного університету імені І.І. Мечникова» (<https://cutt.ly/9wWtl9C9>) та «Положенням про проведення контрольних заходів з використанням технологій дистанційного навчання в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова» (<https://cutt.ly/fwWj53TG>), а процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів регулюються Антикорупційною програмою Одеського національного університету імені І.І. Мечникова (<https://cutt.ly/XwWzldVo>). Ці нормативні документи є доступними для всіх учасників освітнього процесу, оскільки розміщені на сайті ЗВО. Об'єктивність екзаменаторів під час заходів підсумкового контролю, відповідно до «Положення про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти Одеського національного університету імені І.І. Мечникова», повинна забезпечуватися обов'язковим проходженням здобувачами підсумкового контролю у формі іспиту за участі двох викладачів – лектора і викладача, який проводив практичні заняття. Якщо всі види занять проводив один викладач, другого викладача для проведення іспиту може призначити завідувач кафедри. Інтерв'ювання різних груп стейкхолдерів підтвердило дотримання практики оцінювання іспитів комісією з декількох викладачів для окремих ОК у межах ОП (викладачі І. Морозова, М. Князян, випускники Є. Дубровська, Є. Абрамова), водночас здобувач В. Іванова розповіла, що на іспиті може бути присутній як один викладач, який проводив заняття, так і троє викладачів. У ході бесіди зі здобувачами було встановлено, що повторне проходження контрольних заходів здійснюється відповідно до «Положення про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти Одеського національного університету імені І.І. Мечникова», а саме у присутності комісії з декількох осіб.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У ЗВО прийнято «Кодекс академічної доброчесності учасників освітнього процесу Одеського національного університету імені І.І. Мечникова» (<https://cutt.ly/vwWxdmIe>), яким визначено принципи академічної доброчесності та відповідальність за їх порушення, і «Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І.І. Мечникова» (<https://cutt.ly/FwWxf815>), яке визначає процедури запобігання академічному плагіату та перевірки на академічний плагіат. Відповідно до цього положення, перевірка наукових робіт на академічний плагіат здійснюється відділом інформаційних технологій Наукової бібліотеки ОНУ імені І.І. Мечникова, для чого використовується автоматизований сервіс пошуку плагіату Unicheck. У якості доказу на запит ЕГ були надані довідки про відсоток оригінальності кваліфікаційних робіт здобувачів, що навчаються за аналізованою ОП. Перший проректор М. Ніколаєва розповіла, що ЗВО є учасником проекту «Ініціатива академічної доброчесності», а у рамках популяризації академічної доброчесності Наукова бібліотека проводить зі здобувачами лекції щодо академічного письма в системі академічної доброчесності. За словами першого проректора, серед форм відповідальності здобувачів за порушення принципів академічної доброчесності найчастіше застосовується повторне проходження оцінювання або надання кваліфікаційної роботи на доопрацювання, а прецедентів застосування заходів у вигляді позбавлення стипендії або відрахування, згаданих у Кодексі академічної доброчесності, ще не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Інформація про контрольні заходи та критерії оцінювання всіх ОК є легко доступною для здобувачів освіти завдяки оприлюдненню силабусів та РП на офіційному сайті ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Комісія для проведення іспитів формується за участі декількох викладачів лише для деяких ОК. Рекомендації: Забезпечити участь другого викладача в обов'язковому проведенні іспитів для всіх ОК, де іспити передбачені РП, як це рекомендується «Положенням про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти Одеського національного університету імені І.І. Мечникова», з метою гарантування об'єктивності підсумкового контролю, починаючи з II семестру 2023-24 н. р.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Контрольні заходи та форми оцінювання є чіткими й зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем результатів навчання за окремими ОК та ОП в цілому, оприлюднюються заздалегідь (підпункт 5.1). Форма атестації здобувачів вищої освіти відповідає вимогам стандарту вищої освіти (підпункт 5.2). Правила проведення контрольних заходів та їх повторного проходження є доступними для учасників освітнього процесу, здатні забезпечити об'єктивність екзаменаторів та запобігти виникненню конфлікту інтересів за умови дотримання вищезазначеної рекомендації (підпункт 5.3). Закладом вищої освіти чітко визначаються політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, які дотримуються учасниками освітнього процесу, популяризується академічна доброчесність, використовуються технологічні рішення для її дотримання (підпункт 5.4). Виявлена під час експертизи слабка сторона не перешкоджає досягненню цілей та ПРН, тому ОП відповідає рівню В за Критерієм 5.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Використовуючи інформацію, подану в Т.2 «Зведена інформація про викладачів ОП» ВСО, експертна група встановила, що переважна більшість викладачів відповідають дисциплінам, які вони викладають, оскільки мають відповідну кваліфікацію, науковий ступінь, вчене звання та відповідні видання і публікації (6 докторів наук, професорів, 10 кандидатів наук, доцентів). Простежується публікаційна активність НПП в іноземних та українських наукових виданнях (у т. ч. Scopus і Web of Science (Князян І., Войтенко Л., Пожарицька О., Марінашвілі М.) і участь НПП у стажуваннях (зокрема в закордонних ЗВО (Князян М., Марінашвілі М.). Напрями підвищення кваліфікації НПП стосуються шляхів покращення якості реалізації ОП. Так, підвищили кваліфікацію за програмою «Комп'ютерні програми для вивчення, розвитку та вдосконалення знань, умінь та навичок студентів» - гарант ОП Карпенко О., «Впровадження методу інтернет-конспектування в процесі вивчення професійно-орієнтованої літератури на іноземній мові» - Богуславський С., «Сучасні технології навчальної діяльності викладача закладу вищої освіти» - Князян М. Усі НПП ОП відповідають Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності. Ознайомившись із «Положенням про освітні програми в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова» (<https://cutt.ly/OwQ1cJha>), ЕГ встановила невідповідність деяких НПП (Н. Кравченко, В. Романець, С. Богуславський, М. Кашуба, І. Євдокимова) вимогам до групи забезпечення, регламентованим зазначеним положенням щодо наявності п'яти публікацій у наукових виданнях, які включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection, протягом останніх п'яти років. Необхідно також відзначити розповсюджену практику написання наукових праць на ОП у співавторстві, зокрема у 2022 році спостерігаємо значну кількість статей, де авторами є чотири (4) НПП.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Як зазначено у ВСО, а також було підтверджено під час зустрічей із фокус-групами НПП і з адміністративним персоналом, а саме із начальником відділу кадрів А. Голенковим, добір викладачів для реалізації цілей і завдань ОП відбувається з урахуванням рівня їх професіоналізму та спроможності забезпечити викладання, результатом якого буде досягнення цілей ОП. ЗВО продемонструвало, що прозорість процедури відбору кадрів є інституційною практикою, про що свідчить «Положення про проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад НПП ОНУ імені І.І. Мечникова» (<https://cutt.ly/9wQ1m8jL>). Під час зустрічей учасниками, зокрема начальником відділу

кадрів А. Голенковим, було підтверджено розміщення відповідних оголошень у публічному доступі (на сайті ЗВО і в друкованих ЗМІ). Цю інформацію розміщено й на сторінці Навчального відділу ЗВО у вкладці Конкурсні справи 2023-2024 н.р. (<https://onu.edu.ua/uk/acad-office>).

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Під час зустрічей ЕГ з'ясувала, що ЗВО здійснює співпрацю з роботодавцями, які беруть участь в оновленні ОП і залучені до її вдосконалення, що зазначено у протоколах кафедри граматики англійської мови (№ 1 від 25.08.2022, № 4 від 9.12.2022, № 5 від 17.01.2023, № 8 від 14.04.2023, № 9 від 16.05.2023). О. Монастирська зазначила, що значна кількість викладачів іноземної мови Одеської морської академії є випускниками ОНУ імені І.І. Мечникова, що вони тісно співпрацюють у науковій сфері (дають рецензії, публікують наукові роботи у співавторстві), однак зазначила побажання щодо ґрунтовнішого впровадження новітніх методик навчання та глибшого вивчення предметів, пов'язаних із перекладом. С. Насакіна підтвердила обговорення ОП, які проходили на засіданнях кафедри та рекомендувала активізувати проходження сертифікатних програм здобувачами освіти (Coursera, Prometheus). О. Попова відзначила, що позитивним моментом ОП є наявність трьох практик, особливо асистентської, яка формує викладацькі компетентності, констатувала залучення здобувачів цієї ОП до конференцій, які проходять на їхній базі. Роботодавці відзначають тісну неформальну співпрацю між гарантом та НПП ОП. Зазначимо, що роботодавцями цієї ОП є представники виключно академічної спільноти, інших фахівців галузі на ОП не представлено.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Безпосередньо до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців на ОП не залучено, переважає неформальна комунікація. Співпраця здобувачів ОП з роботодавцями відбувається передовсім через взаємодію на різних заходах, конференціях, круглих столах, що підтверджено на зустрічах з академічним персоналом, роботодавцями, здобувачами. Рекомендуємо звернути увагу на можливість залучення до аудиторних занять представників перекладацьких агенцій, інших фахівців галузі. Важливо долучити до освітнього процесу носіїв мови, наразі це є реальним і можливим за допомогою програм відеозв'язку, що для цієї ОП є край необхідним.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Академічний персонал ОП підвищує свою кваліфікацію відповідно до “Положення про підвищення кваліфікації НПП ОНУ імені І.І. Мечникова” (<https://cutt.ly/gwQ8Bv4c>) та “Положення про атестацію педагогічних працівників ОНУ імені І.І. Мечникова” (<https://cutt.ly/swQ8kySD>). У Т.2 ВСО є підтвердження про підвищення кваліфікації викладачів ОП (Національний університет «Одеська юридична академія», Військова академія м. Одеси, Інститут літератури імені Т. Шевченка). ЗВО тісно співпрацює з Національним університетом «Одеська морська академія», куди щосеместрово направляє НПП цієї ОП на підвищення кваліфікації (Морозова І., Колегаєва І., Кравченко Н.). Викладач Князян М. була учасницею науково-практичної школи та кваліфікаційного тренінгу «Сучасні технології навчальної діяльності викладача ЗВО» (48 год.) Харківського національного університету міського господарства імені О.М. Бекетова. Інші НПП також підвищували кваліфікацію за програмами стажування в наукових установах України та за кордоном (копії сертифікатів були додані на вимогу ЕГ). Аналіз наданих сертифікатів підтверджує відповідність теми стажування науковим інтересам та професійним потребам НПП. НПП під час зустрічі з ЕГ зазначили, що набуті під час підвищення кваліфікації знання вони використовують при підготовці лекційних та практичних занять, а також при публікації наукових робіт. На ОП існують власні програми підвищення кваліфікації НПП в ОНУ імені І.І. Мечникова (<https://cutt.ly/ewQ8hrp4W>). На сайті ЗВО є перелік угод щодо міжнародного співробітництва, проте вони часом застаріли та потребують оновлення. За словами НПП адміністрація передбачила низку матеріальних заохочень, зокрема, відшкодування 50% вартості курсів підвищення кваліфікації та преміювання за публікацію статей у виданнях, що індексуються у наукометричних базах Scopus, Web of Science (проректор М. Ніколаєва). Для створення умов до наукових пошуків у ЗВО є вільний доступ до наукових видань наукометричних баз Web of Science.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

До удосконалення викладацької майстерності ЗВО заохочує НПП ОП шляхом здійснення рейтингування, участі в конкурсах, преміювання та грошових винагород. Відповідні положення прописані у Статуті Одеського національного університету (<https://cutt.ly/awQ83UXm>) та Колективному договорі (<https://cutt.ly/dwQ88opE>) та містяться на сайті університету. Варто рекомендувати оновити ці документи, оскільки вони датовані 2016-2020

роками. За свідченнями керівництва (А. Голенков) та НПП (О. Григорович, М. Марінашвілі) ЗВО сприяє стажуванню, навчанню та дослідницькій роботі НПП у вітчизняних та закордонних навчально-освітніх закладах.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

1. Академічна активність викладачів шляхом участі в міжнародному науковому дискурсі є достатньою, що зазначено у таблиці 2 ВСО. 2. Викладачі є фахівцями філологічної галузі (лінгвісти, літературознавці, перекладознавці), що на належному рівні забезпечують ОК. 3. ЗВО має власну програму підвищення кваліфікації НПП та стимулює НПП до підвищення фахової компетентності, що передбачено нормативними документами та засвідчено під час комунікації з фокус-групами. 4. Процедура конкурсного добору викладачів є прозорою, об'єктивною та врегульованою відповідними документами ЗВО. НПП, які проходять конкурс, мають відповідати критеріям, прописаним у "Положенні про освітні програми...".

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

1. Роботодавцями цієї ОП є представники виключно академічної спільноти регіону, що не відображає повною мірою особливості ОП, метою якої є підготовка не лише кваліфікованих викладачів, але й фахівців у галузі перекладу. 2. Професіонали, експерти галузі, представники роботодавців не залучені безпосередньо до проведення аудиторних занять. 3. Невідповідність окремих НПП вимогам до групи забезпечення, регламентованим положенням "Положенням про освітні програми в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова" щодо наявності п'яти публікацій у наукових виданнях, які включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection, протягом останніх п'яти років. Рекомендації: 1. Укласти протягом навчального року договори про співпрацю з фахівцями філологічної галузі, зокрема перекладацькими агенціями, медіа, щодо покращення ОП та проведення виробничої перекладацької практики, що сприятиме покращенню ПРН на ОК. 2. Залучити протягом навчального року до аудиторних занять професіоналів, експертів галузі, представників роботодавців (у т.ч. з різних країн), урахувавши можливість проведення аудиторних занять на ОП в онлайн-режимі. 3. Привести у відповідність публікаційну активність НПП до вимог до групи забезпечення, регламентованих "Положенням про освітні програми в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова" протягом поточного року.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ЗВО активно сприяє підвищенню викладацької й професійної майстерності викладачів, що позитивно впливає на добір НПП для організації освітнього процесу на ОП, що сприяє забезпеченню досягнення визначених відповідною програмою цілей та ПРН (підпункти 6.2, 6.5.). Академічна та наукова активність викладачів відповідають вимогам (підпункт 6.1). Конкурсний добір проводиться відповідно до нормативно-правової бази (підпункт 6.2). Конкурс на посади відбувається прозоро (підпункт 6.2), загальні вимоги Критерію 6 дотримані. Зазначені слабкі сторони та недоліки, що стосуються більшою мірою залучення зовнішніх стейкхолдерів, роботодавців та професіоналів-практиків (підпункти 6.3, 6.4), можуть бути усунені ЗВО самостійно, що є аргументом на користь визначення рівня відповідності В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Огляд МТБ підтвердив наявність на факультеті спеціалізованих приміщень, які використовуються під час реалізації ОП з метою досягнення її цілей та програмних результатів навчання: фонетичного лінгафонного кабінету, обладнаного 15 комп'ютерами з навушниками, де здобувачі виконують вправи з аудіювання та техніки Shadowing, Ресурсного центру іспанської мови, Німецького культурного центру, Центру французької мови. ЕГ стала свідком проведення занять в цих аудиторіях. Ресурсні центри мають власні бібліотеки (наприклад, бібліотека Німецького культурного центру була сформована з літератури, отриманої у подарунок від Регенсбурзького університету та

DAAD) і мультимедійне обладнання. На запит ЕГ були надані фото Центрів італійської, новогрецької та китайської мов, а також Центру перекладу конференцій, обладнаного мікрофонами для кожного спікера. Наукова бібліотека університету, розміщена в центрі міста, забезпечує доступ до свого сайту, електронного каталогу, навчально-методичних матеріалів, періодичних видань, репозитарію (майже 35000 записів), традиційних каталогів, читальної зали.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безкоштовний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Як розповіла заступниця директора Наукової бібліотеки О. Суровцева, практично вся інформація, розміщена на сайті бібліотеки, є безкоштовною, незалежно від місцезнаходження користувача. Репозитарій університету надає доступ до повних текстів монографій та посібників. Електронний каталог бібліотеки має більше 1 млн. записів переважно неповних текстів (бібліографічних описів), але також 11 електронних підручників у повній версії для здобувачів ОП. Крім того, бібліотека має доступ до міжнародних наукометричних баз даних, зокрема, платформи Web of Science (можливість безоплатно користуватися цією платформою підтвердила здобувач Н. Ніколаєва), а спеціальний відділ бібліотеки надає викладачам консультації з підключення до цих баз. Здобувач Н. Ніколаєва також розказала, що студенти ОП мають доступ до підрозділу Наукової бібліотеки, розміщеному в корпусі, де реалізується ОП. Здобувачі мають можливість досить швидко отримувати літературу з інших підрозділів бібліотеки за замовленням, користуються електронною версією бібліотеки, читальними залами бібліотеки, які мають вільний доступ до мережі Wi-fi.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Огляд МТБ засвідчив, що освітнє середовище в цілому є безпечним для життя та здоров'я здобувачів. На кожному поверсі корпусу, де реалізується ОП, є пожежні гідранти з кожного входу. ЕГ були продемонстровані плани евакуації та вогнегасники, розміщені в приміщеннях з електронним обладнанням. У корпусах та в гуртожитку були облаштовані укриття, придатність яких до експлуатації підтверджується актами перевірки, наданими на запит ЕГ. Одне з укриттів на 300 осіб (за словами гаранта ОП), забезпечене питною водою, туалетами та вогнегасниками, було продемонстроване ЕГ. Існують деякі труднощі з опаленням корпусів у зимовий період (за словами ректора ЗВО, у зв'язку з неможливістю укласти договори з провайдерами тепла), але ця проблема вирішується ущільненням графіка навчального процесу. Умови в гуртожитку, продемонстрованому ЕГ здобувачкою Я. Трушевською, яка проживає там, можна вважати достатніми: є душові кабінки, бойлери з гарячою водою, пральня, читальна зала з Wi-fi, невеличкою бібліотекою та мультимедійною дошкою, де студенти можуть переглядати фільми, спортивна зала, по дві умивальні кімнати та кухні на коридор. У кімнаті проживає щонайбільше 3 людини. ЕГ також були продемонстровані стадіон, їдальня та ботанічний сад, в якому проводяться різноманітні заходи для студентів (благодійні заходи, виставки, дні відкритих дверей), є фотозони. Загалом за результатами спілкування з адміністрацією ЗВО та оглядом МТБ спостерігається прагнення ЗВО створити комфортне освітнє середовище, незважаючи на несприятливі зовнішні обставини. Водночас ЕГ стурбував той факт, що у зв'язку з військовим станом закриття медпункту університету, і студенти не можуть отримати невідкладну медичну допомогу, а лише обслуговуються у поліклініці за декларацією із сімейним лікарем. Безоплатну психологічну допомогу здобувачам може надати психологічна служба ЗВО (<https://cutt.ly/CwWWEH9E>) як безпосередньо в кабінеті психолога, так і у форматі онлайн-зустрічі.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Зустріч зі здобувачами підтвердила, що студенти відчувають зі сторони викладачів достатню освітню, організаційну та інформаційно-консультативну підтримку, яка здійснюється як очно, так і засобами електронного зв'язку через різноманітні месенджери, чати у Viber, групи та канали у Telegram, Zoom. Фокус-групи здобувачів та викладачів підтвердили функціонування гуртка Grammar Club, у якого є свій чат в Telegram. У силабусах, що знаходяться у відкритому доступі на сайті ЗВО (<https://cutt.ly/swWWeXUt>), є інформація про контакти викладачів для консультацій – посилання на Zoom-конференції, електронні пошти, акаунти в Skype, номери телефонів, проте у ЗВО чи факультету відсутня єдина платформа електронного освітнього середовища, яка могла б, зокрема, використовуватися для фіксації змін у розкладі та обліку успішності здобувачів. Значними повноваженнями у всіх напрямках підтримки здобувачів у ЗВО, зокрема і у вирішенні конфліктних ситуацій, наділений профком студентів та аспірантів – профспілкова організація студентів, членами якого, за словами його голови Є. Юраша, є 95 % здобувачів. Профком займається питаннями видачі матеріальної допомоги, соціальних пільг, оформлення пільгового проживання в гуртожитку, оздоровлення, поїздок. Студентська картка члена профкому надає можливість користуватися знижками в низці закладів в межах Одеси. Представники профкому та Студентської ради є у Вчених радах університету та факультетів, стипендіальних комісіях, де можуть захищати права здобувачів. Студентська рада веде інформаційний чат в Telegram «ОНУ Q&A» (<https://t.me/onuqanda>), в якому здобувачі дійсно можуть задати питання, що цікавлять їх, та отримати відповіді.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Огляд МТБ підтвердив наявність безбар'єрного в'їзду в університет і пандусу на перший поверх, де, за словами гаранта ОП, призначаються всі пари для групи, де навчається маломобільна особа. Права осіб з особливими освітніми потребами визначаються Статутом Одеського національного університету імені І.І. Мечникова (<https://cutt.ly/9wWWIwmW>). Наразі особи з особливими освітніми потребами за ОП не навчаються. Певне занепокоєння однак викликає той факт, що укриття, відповідно до актів перевірки укриттів, наданих на запит ЕГ, не обладнані для доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політика ЗВО щодо запобігання конфліктним ситуаціям та їх вирішення чітко прописана у «Положенні про політику та порядок урегулювання конфліктних ситуацій в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова» (<https://cutt.ly/1wWWSZs1>), яке передбачає формальну і неформальну процедуру вирішення конфліктних ситуацій. ЗВО заохочує сторони конфлікту, у разі можливості, вирішувати його неформальним шляхом. Формальна процедура подання скарги та розгляду її Комісією з урегулювання конфліктних ситуацій передбачена, зокрема, для випадків сексуальних домагань, дискримінації, корупції та інших протиправних діянь. Проректор з науково-педагогічної роботи О. Запорожченко, який очолює Комісію з урегулювання конфліктних ситуацій, повідомив, що звернень до Комісії за даною ОП і взагалі в університеті не було. Під час бесіди з фокус-групою здобувачів студенти також не повідомляли про випадки конфліктних ситуацій або протиправних діянь, проте виявилось, що вони добре ознайомлені з процедурою вирішення конфліктів і знають, куди звертатися у разі їх виникнення.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Функціонують ресурсні центри мов, що вивчаються здобувачами ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

1. У зв'язку з тим, що медпункт університету закритий, здобувачі можуть не отримати невідкладну медичну допомогу, питання якої постає особливо гостро у зв'язку з воєнним станом. 2. Погана доступність укриттів для маломобільних груп населення. Рекомендації: 1. Якщо організація роботи медпункту є неможливою з незалежних від ЗВО причин, забезпечити можливість отримання здобувачами невідкладної медичної допомоги у межах наявних фінансових ресурсів (придбати аптечки, набори першої медичної допомоги для укриттів, забезпечити їх наявність на кафедрах тощо) впродовж 2023-24 н. р. 2. Продумати можливість забезпечення доступності укриттів для потенційних здобувачів вищої освіти, які належать до маломобільних груп населення (наприклад, за допомогою портативних пандусів), впродовж 2023-24 н. р.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Матеріально-технічні ресурси та навчально-методичне забезпечення ОП здатні забезпечити досягнення цілей та програмних результатів навчання ОП (підпункт 7.1). Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ учасників освітнього процесу до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання та викладання в межах ОП (підпункт 7.2). Освітнє середовище є загалом безпечним для життя та здоров'я здобувачів, дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси (підпункт 7.3). Заклад вищої освіти вживає заходів із забезпечення освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів (підпункт 7.4.) і потенційно має

можливість створити достатні умови для здобуття освіти особами з особливими потребами за умови життя заходів задля їхньої безпеки (підпункт 7.5). У закладі вищої освіти існує чітка й зрозуміла політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій, доступні для всіх учасників освітнього процесу (підпункт 7.6). Відповідність ОП за Критерієм 7 може бути оцінена на рівень В, оскільки виявлені недоліки щодо відсутності медпункту та недоступності укриттів для потенційних здобувачів вищої освіти, які належать до маломобільних груп населення, суттєво не ускладнюють отримання освітніх послуг на даний момент.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Дотримання визначених процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регулюється «Положенням про освітні програми в ОНУ імені І.І. Мечникова» (<https://cutt.ly/YwWyLhlo>) та «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості в ОНУ імені І.І. Мечникова» (<https://cutt.ly/nwWunPo2>), які розміщені на офіційному сайті ЗВО. Зазначені положення визначають принципи забезпечення якості освітніх програм, регламентують процедури, індикатори забезпечення якості освітньої діяльності, висвітлюють розподіл обов'язків між структурними підрозділами ОНУ імені І.І. Мечникова; прописують процедуру розробки ОП, внесення змін, її закриття. На зустрічах з роботодавцями (академічна спільнота) було зафіксовано їхню регулярну залученість до процесу перегляду та удосконалення ОП. Зокрема викладачі ЗВО м. Одеси Попова О., Насакіна С., Монастирська О., Дерік І. підтвердили свою участь в обговоренні та удосконаленні ОП (зазначено у витягах кафедри). Роботодавці зауважили, що досить часто обговорюють ОП з членами проєктної групи у неформальній обстановці. Здобувачі освіти засвідчили проходження моніторингу щодо якості освітнього процесу на ОП, констатуючи, що гарант (Карпенко О.) проводила з ними неформальні бесіди щодо якості забезпечення освіти на ОП.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми. Здобувачі проходять опитування, яке проводить Центр забезпечення якості вищої освіти (керівник - Сминтина О.), що оприлюднюється на сайті університету на сторінці Центру забезпечення якості вищої освіти (<https://cutt.ly/lwWioDvH>). Анкетування проведено у першому семестрі 2022-2023 н.р. Опитування проводилось за анкетами: «Якість освітньої програми», «Якість освіти», «Якість викладання». В опитуванні взяли участь 3 здобувачі вищої освіти, які навчаються на другому курсі магістратури за освітньо-професійною програмою «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська», що становить близько 10% від загальної кількості студентів-магістрів. Аналізуючи відповіді здобувачів на запитання анкети щодо відповідності змісту освітньо-професійної програми їхнім очікуванням, було констатовано, що всі опитувані здобувачі дали позитивну відповідь. Усі респонденти вважають достатнім обсяг практичної підготовки, вказали на відсутність дублювання змісту навчальних дисциплін. Опитувані здобувачі освіти запропонували виключити з ОП навчальні дисципліни, не пов'язані зі спеціальністю. На зустрічі зі здобувачами було підтверджено їх участь в опитуванні, проте на запитання, хто зі здобувачів магістерського рівня брав участь у цьому опитуванні, було піднято більше, ніж з руки, що суперечить результатам. Студенти, проходячи опитування «Якість освіти», висловлювали побажання щодо покращення рівня освіти на ОП: звернути увагу НПП на необхідності налагодження зворотного зв'язку зі здобувачами у процесі оцінювання й обґрунтування та пояснення критеріїв оцінювання, сприяти організації систематичних онлайн-опитувань здобувачів з проблем забезпечення якості, посилити роботу щодо залучення здобувачів вищої освіти до процесів забезпечення якості освіти та інформування їх стосовно змін, що вносяться до ОП на основі результатів анкетування. Результати опитування здобувачів вищої освіти щодо якості реалізації ОП доведені до відома декана факультету романо-германської філології, гаранта ОП «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» для обговорення на засіданнях вченої ради факультету, кафедр, робочої групи з метою подальшого удосконалення та підвищення якості реалізації освітньої програми. Під час зустрічі з ЕГ здобувачі констатували, що проходять тестування у Google-формі щодо якості ОП раз на семестр (В. Ладовиря), проте документального підтвердження проходження щосеместрового тестування не знайдено. Здобувачі рекомендували додати більше перекладознавчих дисциплін, при оновленні ОП ця рекомендація була врахована (Авхутська А.). Здобувачі на засідання кафедри для обговорення ОП не запрошувалися, у травні 2023 р. пройшла зустріч з деканом, гарантом, де студенти вносили свої пропозиції щодо покращення ОП (Н. Ніколаєва, Т. Токовенко).

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Роботодавці залучаються до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості. На зустрічі представники роботодавців, а це представники лише академічної спільноти м. Одеси, зазначали, що вони ознайомлювалися з ОП на етапі її розробки і планують за необхідності долучитися до її удосконалення. Співпраця з

роботодавцями відбувається в робочому порядку під час засідань кафедри, наукових заходів, у неформальній обстановці. Під час зустрічі з ЕГ О. Монастирська зазначила, що випускники цієї ОП, працевлаштовані в Національному університеті «Одеська морська академія», мають високий рівень фахової компетентності, демонструють високий рівень соціальних навичок, здатність швидко й легко адаптуватися до нових вимог і умов праці. Роботодавці надавали такі рекомендації щодо покращення ОП: додати більше ОК з методики викладання, розширити коло вибіркових дисциплін, пов'язаних з перекладом, проте ніяких рекомендацій щодо покращення ОП у рецензіях на ОП цих роботодавців не виявлено. ЕГ з'ясувала, що опитування роботодавців щодо перегляду ОП не проводиться, та вони не є членами проєктної групи.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Попри те, що ОП проходить первинну акредитацію, випускники ОП вже були. Проаналізувавши ВСО, ЕГ констатує, що ЗВО частково збирає й аналізує інформацію щодо кар'єрного шляху випускників ОП. Моніторинг кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП здійснюється лише за бажанням випускників надавати відповідну інформацію. Збором такої інформації займається Бюро сприяння працевлаштуванню студентів та випускників, яке встановлює контакти з випускниками, які влаштувалися у ЗСО, щоб виплатити їм одноразову матеріальну допомогу (Нападовська М.). Випускників запрошують на зустрічі зі студентами, про такий захід повідомили здобувачі під час зустрічі з ЕГ. Випускники ОНУ ім. І.І. Мечникова беруть участь у засіданнях робочої групи з оновлення ОП (протоколи засідання кафедри граматики англійської мови № 3 від 21.11.2022, № 10 від 28.06.2023). Під час зустрічі з випускниками ОП було з'ясовано, що вони підтримують зв'язок із ЗВО. Викладачі отримують інформацію про кар'єрний шлях випускників шляхом комунікації з ними особисто. Під час зустрічі з випускниками ЕГ повідомили, що деякі з них працюють у ЗСО (І. Луць), мають приватну викладацьку практику (Є. Абрамова), викладають у ЗВО (Ківенко І.). Під час зустрічі усі випускники позитивно відгукувалися про ЗВО загалом та викладачів кафедри, які забезпечують викладання на цій ОП, також вони розповіли про свій успішний професійний шлях та плідну співпрацю з кафедрою (Ківенко І., Абрамова Є., Луць І.).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

У ЗВО функціонує Центр забезпечення якості вищої освіти, який здійснює процедури внутрішнього забезпечення якості відповідно до «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості в ОНУ імені І.І. Мечникова» (<https://cutt.ly/nwWfCo6z>). На сторінці Центру розміщено інформацію щодо діяльності Центру, зокрема план роботи Центру на 2023-2024 н.р. (<https://cutt.ly/ewWfNRvK>), причому кількість опитувань на наступний рік у порівнянні з попереднім планом збільшилася, що свідчить про врахування результатів попереднього моніторингу, де рекомендацією здобувачів було підвищення їхньої залученості до покращення освітнього процесу на ОП. На зустрічі здобувачі констатували проходження опитування раз на семестр, такої частотності у плані за останній рік не спостерігаємо, які і в плані на 2022 р. до квітня 2023 р. На сторінці Центру знаходимо Google-форму для опитування гарантів освітніх програм. Зазначимо, що деякі вкладки необхідно оновити, оскільки вони містять застарілу інформацію. Здобувачі брали участь у обговоренні й вирішенні питань з внутрішнього забезпечення якості (підтверджено здобувачами на зустрічах), в опитуваннях щодо якості викладання навчальних курсів, якості функціонування освітнього середовища (підтверджено на зустрічі зі здобувачами та відображено в Аналітичному звіті (<https://cutt.ly/CwWf5SQS>), висновки якого не можна вважати вичерпними, оскільки у тестуванні взяло участь лише 3 здобувача, що становить близько 10% від загальної кількості студентів-магістрів. Гарант залучає роботодавців до перегляду та оцінювання ОП під час засідань кафедри та під час неформальних зустрічей. З витягів протоколів кафедри стає відомо, що роботодавці вносили пропозиції до оновлення ОП, зокрема С. Насакіна схвалила введення нових ВД, які покращать ПРН здобувачів, а В. Смаглій порекомендувала збільшити кількість кредитів на ОК фахової та практичної підготовки через зменшення годин на ОК циклу загальної підготовки. Позитивною практикою на ОП є те, що рекомендації моніторингу оприлюднюються на сайті ЗВО, що свідчить про прозорість освітнього процесу на ОП, готовність до якісного оновлення ОП та змін загалом.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація є первинною. Однак заклад враховує рекомендації, які були висловлені під час акредитації інших ОП, що було підтверджено під час зустрічі з гарантом та керівництвом ЗВО.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

В ОНУ імені І.І. Мечникова п'ятирівнева структура внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності університету. ЕГ установила, що процедури й політики забезпечення якості належним чином сприймають усі члени академічної спільноти ЗВО. Заклад впроваджує культуру якості освіти відповідно до "Положення про організацію освітнього процесу" (<https://cutt.ly/fwWgF9nu>), "Положення про моніторинг якості освіти в ОНУ імені І.І.Мечникова" (<https://cutt.ly/5wWgSydg>) та ін. Діє Центр забезпечення якості вищої освіти, який займається моніторингом освітнього процесу на ОП, розробкою нормативних документів тощо. Менеджмент ЗВО і академічний персонал продемонстрували навички ефективної комунікації, націленої на взаємодію зі здобувачами, виявили прагнення і готовність до постійного саморозвитку. Відомості, надані у звіті про самооцінювання, аналіз нормативно-правової бази ЗВО, а також результати зустрічей з керівництвом та академічною спільнотою, дають підстави стверджувати, що в ОНУ імені І.І.Мечникова на належному рівні співпрацюють усі структури, що відповідають за культуру якості освіти на ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Загальноуніверситетська політика щодо розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм у ЗВО врегульована нормативними положеннями. Оновлення ОП проводиться щороку, що передбачає затвердження на засіданні відповідної кафедри, погодження з гарантом ОП та схвалення навчально-методичною комісією факультету романо-германської філології.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

1. Роль роботодавців обмежується наданням рецензій та внесенням окремих побажань щодо змісту ОП у приватних бесідах із гарантом та НПП. 2. На ОП наразі відсутня систематична практика ведення моніторингу кар'єрного шляху випускників. Рекомендації: 1. Запровадити протягом навчального року практику анонімного опитування роботодавців щодо змісту ОП з подальшим обговоренням його результатів на засіданнях кафедри. 2. Розробити на ОП методику систематичного моніторингу кар'єрного зростання випускників програми, протягом року зібрати інформацію про кращих випускників ОП з презентацією їхніх досягнень на офіційному веб-сайті університету, організувати регулярні зустрічі випускників ОП із ЗО.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Критерій 8 реалізовано відповідно до встановлених вимог. ЗВО проводить сталу політику внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності на інституційному рівні (підпункт 8.7.). ЗВО має належним чином врегульовану процедуру розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП із залученням до процесу здобувачів та роботодавців (підпункти 8.1., 8.2., 8.3., 8.5., 8.6.). Зважаючи на позитивні практики в контексті критерію 8 і на те, що виявлені слабкі сторони ОП у контексті Критерію 8 (підпункти 8.2., 8.3., 8.4.) ЗВО спроможний усунути самостійно в процесі освітньої діяльності, а також на те, що вони загалом не впливають на якість освітнього процесу, експертна група оцінює рівень відповідності критерію як В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу чітко й зрозуміло визначені Статутом Одеського національного університету імені І.І. Мечникова, Положенням про організацію освітнього процесу в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова, Колективним договором Одеського національного університету імені І.І. Мечникова на 2021–2024 роки, розміщеними у відкритому доступі на офіційному веб-сайті ЗВО на вкладці «Офіційні документи» (<https://cutt.ly/UwWYdFjw>). Ця сама сторінка містить посилання на положення, які регулюють певні аспекти прав та обов'язків учасників освітнього процесу: Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова, Положення про порядок проведення практики здобувачів вищої освіти Одеського

національного університету імені І.І. Мечникова, Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова та ін. Бесіди з різними учасниками освітнього процесу продемонстрували, що правила і процедури, визначені цими положеннями, дотримуються під час реалізації ОП.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Як показала бесіда з гарантом ОП та деканом факультету романо-германської філології, проект освітньої програми був розміщений на сайті ЗВО значно заздалегідь до затвердження чинної редакції ОП (щонайменше за 4 місяці), де з ним, як і з чинним варіантом ОП, можна ознайомитися і зараз (<https://cutt.ly/PwWYRNaw>). На сайті у рубриці «Громадське обговорення» передбачена можливість надіслати пропозиції та зауваження щодо ОП на електронну пошту кафедри, проте, як розповіла гарант ОП, від стейкхолдерів надходили тільки усні пропозиції (за винятком письмових рецензій роботодавців, які можна переглянути на сайті), документального підтвердження яких немає.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На сайті факультету романо-германської філології розміщена повна інформація про ОП, її мету, очікувані результати навчання та освітні компоненти (<https://cutt.ly/cwWY4RQR>). Як показали бесіди з фокус-групами, цією інформацією користуються переважно здобувачі при вступі та під час навчання.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Уся необхідна для стейкхолдерів інформація про ОП міститься у відкритому доступі на офіційному веб-сайті ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

На сайті можна ознайомитися лише з рецензіями роботодавців, але результатів громадського обговорення ОП усіма стейкхолдерами у відкритому доступі немає. Рекомендація: Під час безпосередніх зустрічей та через електронні засоби зв'язку запрошувати здобувачів та випускників долучитися до громадського обговорення ОП на сайті впродовж 2023-24 н. р., інформувати їх про таку можливість. Після отримання зауважень та пропозицій передбачити можливість публікувати їх на сайті.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ЗВО надає доступ до правил і процедур, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу (підпункт 9.1), проекту ОП (підпункт 9.2) та повної інформації про ОП, необхідної для інформування всіх зацікавлених сторін та суспільства (підпункт 9.3). За Критерієм не виявлено суттєвих недоліків, а тому відповідність ОП Критерію 9 може бути оцінена на рівень В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої

освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Віротченко Світлана Андріївна

Члени експертної групи

Кушнірова Тетяна Віталіївна

Астрахан Анастасія Юріївна